

on-line >>> www.alnari.rs
mail to >>> office@alnari.rs

Prijatelji izdanja:

ANDREJEVIĆ

BALAŠEVIĆ
FASHION

Copyright © 2012 by Suzana Mančić

Translation Copyright © 2012 za srpsko izdanje Alnari d.o.o.

ISBN 978-86-7710-930-1

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

Suzana
Mančić
Neukrotivo srce

alnari
PUBLISHING

Beograd, 2012.

*Mojoj majci,
Veri Mančić*

„Život je put pun opasnih krivina, ambisa, ponora, odrona. Najlepše na tom putu je kad zagriš i kada ljubiš nekog koga voliš...“, rekla mi je majka pred kraj svog života. Bila je već svesna da je na kraju puta.

Toliko gluposti je napisano o meni, toliko je grubih neistina, slučajnih ili namernih, izrečeno, a u stvari, malo je prilika da kroz ono što radim i ono što jesam sama kažem nešto o sebi. Zato pišem ovu knjigu.

Želim da se setim sebe, onoga što je bilo i kako je bilo, ljudi, događaja i mesta, da na ovim stranicama uramim svoja sećanja, koja su na momente već toliko bleđa da mi se čini da ću neke važne stvari možda i preskočiti.

Ipak, sve je tu. Mogu se zaboraviti situacije, ali kakva sam iz tih situacija izlazila, to sam sada ja. U tom ramu, unutar korica ove knjige, nalazi se moj pravi lik, lik jedne sasvim drugačije žene od one koju javnost zna. Ili je mislila da zna...

Proi deo

Beograd nikad nije bio tako lep kao tih godina pred rat. Bilo je reda i čistoće na ulicama, cveća na prozorima, ljudi su bili nasmejani, bezbrižni, doterani, mirišljavi. Parkovi su cvetali, terase se nadmetale u vatrometu boja. Bilo je para, kupovali su se novi automobili. Vozilo se domaće. „Golf“ je bio najpopularniji auto, sklapali su ga u Vogošći pored Sarajeva, ali se najčešće vozio „jugo“, koji je proizvodila fabrika u Kragujevcu. Zastava je sklopila posao stoleća i izvezla prvi i jedini kontingent u Ameriku. Odevali smo se domaće, takođe. Zdravstvo, širom naše zemlje, nosilo je borosane na nožicama, a Leda iz Knjaževca lansirala je šik crvene čizmice i sve žene su izgledale kao čardaške grofice. Jugoeksport je nudio najluksuzniju robu, od raskošnih kreacija Mirjane Marić do belih spavaćih soba koje su bile san svake porodice. Počeo je uvoz svilenih kineskih tepiha i svaka kuća, koja je iole držala do sebe, imala je bar jedan. Gradski autobusi i tramvaji promenili su boju: iz komunističke crvene u ekološku zelenu. Televizijski centri utrkivali su se ko će napraviti bolji šou-program. Zagreb je imao svog režisera Antona Martija, a Beograd Jocu Ristića. Emir Kusturica nizao je uspehe s filmovima *Sećaš li se Doli Bel* i *Otac na službenom putu*, a Lepa Brena i Slatki greh pravili su

džumbus na celom Balkanu. Radio je iznedrio pravu zvezdu: Milovana Ilića Minimaksa. Tinejdžeri su u školu donosili male tranzistore da ne bi propustili njegove emisije. Merima iz Leskovca i Saponija iz Osijeka brinule su o čistoći nacije. Krleža, Kosta Racin i France Prešern još su bili naši pisci koje smo učili u školi. Govorio se srpskohrvatski. Komuniciralo se isključivo telefonima, i to onim crnim bakelitnim, teškim kao tuč. Da bi veza bila bolja, pre poziva smo okretali nulu. A da bi telefon bio bar malo „mobilan“, majstori su montirali dugačke gajtane. Bijelo dugme skandalizovalo je starije tekstem *Na zadnjem sedištu moga auta*, Bora Čorba sa *Tri dinara družu*, Bojan Hreljac otvorio je HB, prvu piceriju u Beogradu, na uglu Proleterskih brigada i Borisa Kidriča (danas Krunska i Beogradska).

Na tom mestu se jedne godine održala promocija nove longplej ploče Bijelog dugmeta. Tu sam upoznala Gorana Bregovića, Ipeta Ivandića, Lazu Ristovskog i ostale *dugmiće*. Laza Ristovski bio mi je najzgodniji, tačno po mom ukusu. Visok, zelene oči, četvrtasta brada, sve kako treba. Na moju žalost, već je bio oženjen i otac. Tako su se moje nade odmah raspršile i potonule. Imala sam sreće da taj prvi susret inicira i našu saradnju. Laza Ristovski, klavijaturista i vlasnik jednog fenomenalnog „hemonda“, aranžirao je i producirao moj album *Okreni moj broj*. Nisam verovala da me strefila tolika sreća i da će moje pesme imati tako moderan zvuk. Bio je to Lazin poslednji projekat pred odlazak u vojsku. Uradio je to bez dinara nadoknade, *free of charge*, ali pod jednim uslovom: da dođem u njegovu kasarnu u Somboru i da održimo koncert za vojnike i starešine.

Možeee!

Na taj koncert seća me jedna crno-bela fotografija. Sećate li se Merilin Monro u Koreji? E, isto tako je izgledao moj nastup, ali u Somboru. Na aerodromskoj pisti bila je postavljena bina, a oko se tiskalo more plavih uniformi, dokle god pogled seže. Na bini

je bio i orkestar sklepan od vojnika, a ispred njih Laza Ristovski, ošišan po PS-u, ali i dalje neodoljivo privlačan. Ruke k sebi, Mančićka, govorila sam sebi. Hajde da završimo ovo i pravo kući. Orkestar je nekako funkcionisao pod iskusnim vođstvom velike rok zvezde, kakav je Laza bio. Umesto Merilin Monro, s mikrofonom u ruci stajala sam ja, duge plave kose s loknama, u svilenoj crnoj haljini do kolena, koja je u struku stegnuta zlatnim kaišem. Na nogama zlatne sandale vrtoglavo visokih potpetica. Oficiri su sedeli u prvom redu, a vojnici su stajali iza njih i đuskali. Njihali su se u ritmu muzike, zviždali, dobacivali i oduševljeno aplaudirali. Plavo nebo stapalo se s plavetnilom uniformi, posmatrala su me vesela i radoznala lica mladih vojnika.

Tu je vojsku služio i tadašnji dečko moje drugarice Marije. Potražila sam ga odmah po dolasku u kasarnu, da mu predam nešto što mu je ona poslala. Dežurni vojnik bio je zblanut. „Ko je, bre, taj Bosnić? Pre dva dana mu je u posetu došla Tanja Bošković“, komentarisao je naglas. A ja sam se smejujila u sebi. Naravno, Tanja je imala predstavu u somborskom pozorištu, a njena sestra Slavenka išla je s nama u razred i bile smo dobre drugarice. Ali siroti vojnik to nije mogao znati i menjao je boje, toliko je bio zbunjen.

Tih osamdesetih, roditelji su slavili odlazak sinova u vojsku, jer je to bio muški posao. A vojnici, kad skinu uniforme, opet bi bili oni stari – devojke su ih čekale i mogli su, ako im se ćefne, da skoknu na kafu do Gradske kavane u Dubrovniku, da skijaju na Kaprunu ili da plove Kornatima. Tih kasnih osamdesetih, bila sam mlada, lepa, cela Jugoslavija bila je pod mojim nogama i dobijala sam džakove pisama od obožavalaca. Tada nisam mogla da ukrotim svoju bujnu kosu. I nisam mogla da ukrotim srce.

Tog majskog dana, imala sam važna posla: da uhvatim rani „pekarski“ let za Split. Jutarnja gužva zakovala me je za Brankov most. Ako zakasnim na avion, propala sam!

Samo se jednom desilo da je kapetan zbog mene vratio avion s piste za poletanje. Bilo je to na prištinskom aerodromu. Nije bilo šanse da stignemo na vreme, zbog saobraćajne nesreće koja je blokirala put. Kada sam napokon uletela u aerodromsku zgradu, avion je već rulao pistom. Međutim, kontrolni toranj javio je da je Suzana Mančić stigla i kapetan je zaustavio motore. Naravno, stjuardesa nam je kafu poslužila u kokpitu, dok sam sa uživanjem posmatrala kako se odvajamo od tla.

Kasnije sam s tim kapetanom izašla na večeru, u tek otvoreni restoran „Perper“. Kapetan je bio neviđeni davež i nikad se više nisam videla s njim. Ali hvala mu. Učinio mi je.

Moram stići na ovaj let, jer ako zakasnim, kapetan sigurno neće vratiti avion! Čuda se dešavaju samo jednom...

Tih osamdesetih, ako imaš slabe nokte, jedino su „dikla“ i tri „Očenaša“ mogli da ti pomognu.

Kako američke glumice imaju nokte, a ja nemam? Barbra Streisand, na primer! Jeste da ima i nos, ali ima i nokte!

Smiri se, Mančić, niko nije savršen: ona nema lep nos, a ti nemaš jake nokte. I kvit ste!

Evo kako sam našla rešenje za to. Jedne tople splitske noći, posle koncerta u nekom kafiću, sreća sam Ljiljanu Nikolovsku iz grupe „Magazin“. Volim Ljiljanu, volim i kako peva. Ona mi je s nekoliko reči promenila život.

– Što su ti nokti! – kažem joj.

A ona će: – Ma to su umjetni!

– Umjetni? – zapanjim se ja.

– Umjetni. Radi mi ih jedna gospođa u Splitu.

Od tada, jednom mesečno, ili *mjesečno*, odvajala sam dan za gospođu Tanju. Uzmem prvi jutarnji let za Split, pa taksi do njene kuće, odmah iza Vojne bolnice, a ona mi spremi lep doručak, fritule i slično, pa se bacimo na manikir. Malo priče, smeha,

ćakulanja, biramo boju laka i... Hopla! Nakon dva sata, ili dvije ure, eto mene, kô Barbra Strajsend. I nos, i nokti, sve je na mestu.

Mrzim ove pekarske letove! Teško ustajem tako rano. Tek što sunce izađe, jedva gledam, ali moram biti tip-top: našminkana i nafrizirana, inače me majka ne bi pustila da izađem iz kuće.

– Ljudi te gledaju na televiziji, dive ti se, a ti hoćeš tako napolje. A, ne, ne! Vraćaj se i doteraj se, kao da su te našminkali u Aberdarevoj – govorila je.

Tako sam stekla naviku da s prvom jutarnjom kafom, bila ona u pet ili u devet sati, izvodim molerske radove po licu, da se građani i građanke ne razočaraju u lik i delo obožavanog bića, to jest mene.

Vratiću se opet na moju majku, samo da se čekiram. Imam sreće da i JAT kasni, a ne samo ja.

Da vidim ima li koga od poznatih na letu. Aha! Sestre Barudžije. Dobro da sam se šicnula. Prelepe su. Onakve oči! A tek one duge noge! Ma dobro, ni moje nisu za bacanje!

Ćao, Ćao, cmok, cmok! One idu kući u Split. Eto! Tri puta su nas predstavljale na Evroviziji, tolika popularnost, naslovne strane, nastupi, ali teško da će se one udati! Ne vole muškarci uspešne žene. U stvari, vole, ali se ne žene njima. Hm, neću sad o tome da razmišljam. Ni meni nije bolje. Popićemo kafu u avionu, malo ćemo proćakulati, saznaćemo šta ima novo. Baš me zanima gde su kupile te cipele...

Bože, daj mi da sam stonoga! Toliko volim cipele! To je bolest.

U Trstu, kažu one. Gde u Trstu? Znam ga kô svoj džep. „Bruno Malji“, ili „Frateli Roseti“?

Dok se avion propinje ka visinama, iznad oblaka, gledam moj voljeni grad. Prepoznajem zgrade, stadion i dve blistave reke koje se susreću kod Kalemegdana i nastavljaju zagrljene. Eno, vidim Beli dvor, Kovnicu novca, pruge, auto-put koji postaje sve tanji! I u meni sve igra i peva:

Grade moj, grade beli...

Volim avionsku kafu. Ima neki poseban ukus. I uvek tražim repete. To je izraz iz mojih školskih dana za „još“. I gledam ove doterane stevke: vrhunska šminka, maskara koja se ne otire, zlatan nakit (smena u Dubajju!), sve fenomenalno mirišu...

Ala su uobražene! Pa i neka su, samo najbolje ribe mogu da budu primljene, pa još i da znaju engleski. Ljubazne postanu tek kad im napomenem da je moja sestra perser na desetki.

– Aha! Milena Babić. Pa ličite...

Naravno da ličimo. I obe smo prirodne plavuše.

A tek što je zgodan stjuard! Ali neću da ga gledam. Gleda on mene. Imaću rupu na glavi koliko pilji!

Šta mi to priča Lola Barudžija? Ko se udaje? Za koga? Ljiljana Nikolovska za mog bivšeg dečka? Ha, ha, ne mogu da verujem. Ma neka im je sa srećom! Bilo je to davno i trajalo je kratko. Eto kako neke stvari idu u životu. Bila je to fer razmena – ja njoj muža, ona meni nokte. Jedino mi je žao što odlazi u Ameriku i što više neće pevati. „Magazin“ bez nje više neće biti isti.

Sve bi seke ljubile mornare, vrti mi se po glavi njihov stari hit. Da, da. A i ja bih.

Moja ljubav prema jugoslovenskoj mornarici datira iz davnih dana, kad ova pesma nije ni postojala. Mesto događaja: Jelsa na Hvaru. Godina? Nisam sigurna, ali tad još nisam pošla u školu.

Kako smo putovali do tamo? Avionom dvomotorcem do Splita. I već sam se od poletanja rastajala s dušom i punila kese za povraćanje. A onda se ta agonija nastavila na brodu do Hvara jer su nas dočekali visoki talasi. A gde ima mora bez talasa?

Iz broda su me izneli bleđu kao krpju. No, tu je mojim mukama bio kraj. Miris mora i borova učinili su da odmah živnem. Čini mi se da Dalmacija više ne miriše kao u mojim uspominama...

Vučemo kofere po rivi, imamo privatan smeštaj, kod šjor Ante i njegove Mare. Ljudi jednostavni, ljubazni, simpatično govore. Po dalmatinski... Uživancija može da počne.

Sledećeg dana, vraćajući se s plaže, ugledala sam čarobno osvetljen izlog Jugoplastikine radnje. A unutra: šlaufi, lopatice, peraja, maske! Ko zna čega sve tu nije bilo. Ali iz tog bleštavila gledala me je, mamila i dozivala jedna crvena plastična ribica, ona što je ubace deci u kadu, da kupanje bude zanimljivije. Bila je to, jednostavno, ljubav na prvi pogled.

I bilo je:

– Mama, kupi mi...

I:

– Tatice, molim te!

– Dobro, kupićemo ti, samo da prvo odemo kući da se presvučemo.

S nama je letovala i moja sestrice Nina, nešto mlađa od mene, i nana Angelina. Okupali su nas, obukli nam haljinice, vezali mašne u kosu, dali nam novac i poslali nas u kupovinu snova. Radnja je bila odmah iza ugla. Ali, avaj, sačekalo nas je veliko razočaranje. Radnja je bila zatvorena. Zakatančena. Zakasnile smo!

I, šta sad?

Na rivi je bio ukotvljen veliki brod, verovatno ratne mornarice. A mornari u belim uniformama, s kapama s kojih su vijorile teget trake, sedeli su na klupi, svirali gitaru. I, šta? Pevali su!

Zaboravile smo i na ribicu i na večeru koja se hladila kod kuće, i na sat koji otkucava. Sele smo na prvu sledeću slobodnu klupu i uživale slušajući ih.

Bili su tako lepi, vitki, veseli i preplanuli od sunca. Čak su se u jednom momentu okrenuli i pevali nama. Bili su to dečaci od osamnaest-devetnaest godina, a mi dve devojčice zanesene njihovom predstavom!

Ćiribiribela, Mare moja!

Vetar je njihao palme, lagano je padao mrak, te smo se setile da imamo kuću i da smo gladne. I dalje stiskajući novac u ručicama, krenule smo s rive teška srca. Kad tamo, iz naše ulice pojavila se čudna vojska. Na njenom čelu odlučno je stupala nana Gina sa zastrašujućom varjačom u ruci! I dan-danas se sećam dezena kecelje koju je tad nosila!

Za nanom su, besno i zabrinuto, marširali tata Aleksandar, mama Vera, šjor Ante i šjora Mare. Svi su krenuli da nas traže. Tog leta bilo je krađa dece, pogotovo sa ostrva. Strpaju dete u barku pa za Italiju. Tako se pričalo.

Joj, kad su nas ugledali! Kako je radila varjača!

– Mornare ste slušali! – pa udri!

I tako sve do kuće.

Mornari su svojim brodom otplovili u zoru, a mi smo bile kažnjene, čak nam ni lubenicu sutradan nisu dali da jedemo. Tek poslednjeg dana letovanja, pred povratak na onaj strašni brod koji je trebalo da nas opet ljulja po talasima, dobila sam tu crvenu plastičnu ribicu koja je posle tako vragolasto plutala u mojoj kadi. I čuvala sam je dugo, dugo, dok nije sasvim naprsla i izgubila boju. Mnogo godina kasnije, kad sam ponovo otišla u Jelsu, vitka i zaljubljena, duge kose izbledele od soli, setila sam se ove zgone i pokušala da nađem taj izlog. Nije ga bilo.

Sve bi seke ljubile mornare,

Ali mame, mame brane to...

Često ću se sećati te scene. Uvek će me momci osvajati pesmom i gitarom. Možda je to bio prvi put da sam osetila magnetizam muzike, da sve zaboravim kad pesma počne.

– Slećemo za koji minut. Molim, vežite se!

Glas stjuardese vratio me je u stvarnost ovog majskog dana. More je pod nama.

Uvek sam volela to beskrajno plavetnilo i šum talasa. Voda odnosi loše misli, strahove i napetosti, oduvek sam imala taj osećaj. Slećemo.

Na izlasku iz aviona udišem svež mediteranski vazduh, pun mirisa lavande, borova i soli. Sunce me zaslepljuje, stavljam naočare da zaštitim oči i da ne dobijem bore. Dok lepe sestre Barudžije i ja koračamo po pisti – tada se to tako radilo – ka aerodromskoj zgradi, vetar nam nosi marame i kose. I svi nas gledaju.

Aerodromska zgrada je puna sveta, poslovnih ljudi, turista. Čuju se uzvici taksista, pozdravi i smeh. Iz gomile se izdvaja mlad, visok čovek i kreće ka nama. Najednom, svi pogledi upereni su u njega.

– Ko je to? – pitam.

– Kako ne znaš? Ivan Gudelj, fudbaler, reprezentativac.

– Aha!

Čula sam za njega, ali ne pratim fudbal. I nisam znala kako izgleda.

Pozdravlja se sa Izoldom i Lolom, ali očigledno je prišao zbog mene. Tačno znam kad muškarcu privučem pažnju. To ne mora niko da mi kaže.

Nudi se da nas poveze svojim kolima, pošto, kao, idemo u istom pravcu. Zagledam ga malo ispod oka, da vidim o čemu se tu radi. I zašto je baš on najpoželjniji neženja na tržištu SFRJ. Ispitaćemo to koliko danas, zato mu i ostavljam broj telefona gospođe Tanje. Napomena: tada nije bilo mobilnih telefona. A sad odoh da sredim nokte!

Dva sata kasnije, s lepim noktima boje rubina i informacijama prikupljenim od moje tada već prijateljice, jer naše druženje traje već celu godinu, idem malo da prošetam Splitom. Posle toga ću se

naći s najpoželjnijim fudbalerom, da vidim hoće li mi objasniti šta je to ofsajd. Moliću fino! Mnogi su pokušali pre njega, ali u moju plavu glavicu to ne ulazi.

Volim Split, rivu, Dioklecijanov grad. Svuda je gužva. Volim kako govore Dalmoši. Kao da pevaju, kao da se šale. Stare zidine primaju me u svoje senovite, uske uličice, kamenom popločane trgove, kafanice. Evo i Jugoplastike. Ali nema ribice!

Prolazim pored tekstilne radnje gde je nekad radio jedan momak – isti Robert Redford. Ja sam bila gimnazijalka na raspustu, a on me je vodio na sladoled. I, prvi put u životu, na Splitski festival. Bilo je to onog leta kad je pobedio Oliver Dragojević, momak u usponu, sa pesmom:

*Šta će mi Kopakabana,
Honolulu i Madrid,
Kad ja imam svoju Skalu,
Kad ja imam svoju malu,
Moj je cili svit...*

Tada nisam ni znala kakva me sudbina čeka. Samo nekoliko godina kasnije i sama sam učestvovala na Splitskom festivalu s Mikijem Jevremovićem, velikom zvezdom, od koga sam mnogo naučila. On je bio taj koji me je naučio kako da se raspevam, kako da pravilno dišem i koristim snagu i tehniku pevanja.

Sećam se uzbuđenja i gužve oko tog mog prvog Splitskog festivala. Intervjui, pres-konferencije, fotografisanje... Naravno, tada sam još bila nepoznat devojčurak. Ali foto-reporteri su se utrki-vali da me uslikaju. Naročito oko bazena hotela „Marjan“. Tada je nastala i fotografija koja se našla na omotu mog prvog hita, singla *Ogledalce, ogledalce*. Fotograf je bio Mića Isailović, reporter „Politike“.